

บทความการวิจัย

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรม
ราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

Academic Administration of Mattayomwatsrichanpardit under the Royal
Patronage of Majesty the King School Secondary
Education Service Area Office 6

ยอดเพชร น้อยสะอาด
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามแบบ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าสถิติ t - test (Independent Sample) และค่าสถิติ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด และโดยรวมเมื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของครูตามเพศ และตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าสภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเปรียบเทียบตามตำแหน่งตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภูมิหลัง

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร คณะครู ต้องเร่งดำเนินการพัฒนา

ในทศวรรษที่ผ่านมาความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา และวัฒนธรรม และในสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการจัดการศึกษาไทยต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องปฏิรูปการเรียนรู้ และปฏิรูประบบการบริหาร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาขึ้นมาใหม่เพื่อนำไปสู่ “ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม” มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.32) การกระจายอำนาจจะทำให้สถานศึกษา มีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.14) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการงานทั้งสี่ฝ่ายงานให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เพราะเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเข้าใจขอบข่ายงานการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนนิติบุคคล ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อจะได้บริหารงานได้ครอบคลุมอย่างมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 24)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดตามควบคุมดูแลโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ได้สรุปผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2557 พบว่า นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ค่าเฉลี่ยแต่ละวิชาดังนี้ ภาษาไทย ร้อยละ 31.61 คณิตศาสตร์ร้อยละ 24.80 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 31.91 สังคมศึกษา ร้อยละ 41.69 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 24.63 ศิลปะร้อยละ 27.02 สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 53.48 ศิลปะ ร้อยละ 39.17 และวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 39.48 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ค่าเฉลี่ยแต่ละวิชาดังนี้ ภาษาไทยร้อยละ 41.09 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 15.26 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 27.48 สังคมศึกษา ร้อยละ 30.61 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 17.33 ศิลปะ ร้อยละ 30.31 สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 46.18 การงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 42.81 จากผล การทดสอบ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ยังไม่ดีเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6, 2557) รวมไปถึงในช่วงที่ผ่านมา นักเรียนมีผลการเรียนไม่ดี

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาสภาพและปัญหาโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน และประสบการณ์การทำงาน

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมดของมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในปีการศึกษา 2557 โดยแบ่งแยกประชากรเป็นกลุ่มตำแหน่ง คือ ฝ่ายบริหาร จำนวน 5 คน และฝ่ายปฏิบัติการสอน 61 คน โดยในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้บริหารและครูเป็นประชากรในการวิจัยทั้งหมด จำนวน 66 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จำนวน 66 ฉบับ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามจำนวน 66 ฉบับ เพื่อเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ มกราคม - กุมภาพันธ์ 2558 ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 วิเคราะห์โดยจำแนกเป็น เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537, น.41)

2. วิเคราะห์ข้อมูล สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ความหมายคะแนนเฉลี่ย โดยอาศัยเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว (2535, น.23 - 24) ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t - test independent)

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ฝ่ายปฏิบัติการสอน มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี
2. สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมมีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการปฏิบัติงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรายการที่มีสภาพการปฏิบัติ เป็นรายการสุดท้าย คือ ด้านการแนะแนวการศึกษา
3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และรายการที่มีสภาพการปฏิบัติเป็นรายการสุดท้าย คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ครูที่มีตำแหน่ง ฝ่ายบริหารกับครูที่มีตำแหน่งฝ่ายปฏิบัติการสอน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
7. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
8. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ครูที่มีตำแหน่งฝ่ายบริหารกับครูที่มีตำแหน่งฝ่ายปฏิบัติการสอน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีความพยายามที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดเห็นความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารงานให้กับแต่ละโรงเรียนอย่างอิสระ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากยังเป็นระยะเริ่มต้น ยังไม่คุ้นเคยกับระบบการบริหารด้วยตนเอง และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ที่กล่าวว่าสถานศึกษาจะมีคุณภาพได้ ผู้บริหารต้องสนใจการบริหารงานในด้านบริหารวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่และเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความไม่เข้าใจ และยังมีปัจจัยทางด้านกระบวนการบริหาร เช่น งบประมาณ การจัดการและวัสดุอุปกรณ์ ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในโรงเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ มีสภาพการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันดล จันทกุล (2552) พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กยังขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน และการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และการนำผลการประเมินงาน/โครงการมาใช้วางแผน ปรับปรุง พัฒนางานยังมีน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองเขตต์ อดทนดี (2548) พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ในภาพรวมการบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเท่าที่ควรจึงทำให้คุณภาพของงานวิชาการส่วนใหญ่ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่จะเป็น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม รองลงมา คือ นิเทศการใช้หลักสูตร และมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องจาก โรงเรียนมีการพัฒนาครูให้ความรู้และสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ และยังเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ รัตต (2547) พบว่า สภาพการปฏิบัติงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจียรนัย ดีเดช (2549) พบว่า สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้ร่วมกันวางแผนกำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านการศึกษาของสถานศึกษาจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพจริงให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมา คือ ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ปัจจุบันครูผู้สอนมีภารกิจอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอน จึงทำให้เสียเวลาไปกับการประสานงานการบริการ ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะคิดกิจกรรมที่จะตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน การผลิตสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไสว สมวัชรจิต (2547) พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี จันทร์ใหม่ (2544) ได้ศึกษาคุณภาพงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว มีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา รองลงมา คือ การจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา และครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูได้ดำเนินการวัดผล ประเมินผล การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษา โดยที่ครูมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์ และแนวทางในการดำเนินการยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร และปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการเพื่อการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนมากขึ้น ทำให้สภาพการปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียรนัย ดีเดช (2549) พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา รองลงมา คือ ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากทางโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ผู้บริหารและครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และเผยแพร่งานวิจัยกับหน่วยงานอื่น เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสว สมวัชรจิต (2547) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามสภาพที่เป็นจริง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน และประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษามีงบประมาณค่อนข้างน้อย จึงมีการนำวัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียนการสอน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลำไพ เนื่องพลี (2549) พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่า สภาพปฏิบัติการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษยา ศรีสร้อย (2551) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสังคมอื่นในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น และสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษาได้มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ยังไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร ทำให้การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง แต่ทางสถานศึกษา

ได้ร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสว สมวัชรจิต (2547) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุขธรธานี เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามสภาพที่เป็นจริง ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันดล จันทกุล (2552) พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา รองลงมา คือ ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และจัดระบบนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดปฏิทินการเรียนการนิเทศการเรียนการสอน ให้ครูได้นิเทศการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน มีการยกย่องมอบเกียรติบัตรกับครูที่พัฒนาตนเองจนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่ทั้งนี้ครูมีความเข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินค่อนข้างน้อย ทำให้คำแนะนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในการนิเทศการศึกษายังไม่เพียงพอ ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติรัตน์ ดวงเกิด (2555) พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ด้านการนิเทศการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การติดตามให้การอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การจัดระบบการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาและการดำเนินการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ประสานความร่วมมือการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา รองลงมาคือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับเครือข่ายในเขตพื้นที่การศึกษา และเชื่อมโยงการแนะแนวการศึกษา กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาได้มีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับนักเรียน โดยประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และนอกเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบการติดตามและประเมินผลการแนะแนวการศึกษา ในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียรนัย ดีเดช (2549) พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ด้านการการนิเทศภายในและการแนะแนวการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.9 ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพ รองลงมาคือ ดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดระบบโครงสร้างองค์กรภายใน เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง มีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการพัฒนางานตามแผนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน มีการประสานงานกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาาระบบคุณภาพภายใน ครูมีปัญหาด้านการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติรัตน์ ดวงเกิด (2555) พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศของเพศชายและเพศหญิง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบัน ถึงแม้ว่าเพศชายและเพศหญิงจะมีสภาพการปฏิบัติงานเหมือน ๆ กัน แต่ด้วยความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงทางกายภาพ โดยมีความเชื่อว่าเพศหญิงและเพศชายแตกต่างกันในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด การตัดสินใจ อารมณ์ ฯลฯ ทำให้เป็นอุปสรรคในสภาพการปฏิบัติงานของเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีใช้น้อย ทำให้สภาพการปฏิบัติงานของเพศหญิงกับเพศชายแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราภรณ์ สุระ (2556) พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร สามารถพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วนนาเสงี่ยม (2556) พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการบริหารงานวิชาการของ

สถานศึกษานั้น บทบาทของครูทั้งเพศชายและเพศหญิงทำหน้าที่ไม่แตกต่างกัน คือ นำแนวทางการปฏิบัติ ตามนโยบายของสถานศึกษาไปปฏิบัติ

2.2 จำแนกตามตำแหน่งของฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารได้มีการจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจงานวิชาการ อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในการบริหารงาน ผู้บริหารจึงได้ใช้ความรู้ความสามารถในการฝึกอบรม สัมมนา บริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ถึงแม้ผู้บริหารจะเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน วิชาการโดยตรง แต่เนื่องจากปัจจุบันครู มีบทบาทและหน้าที่ในการรับผิดชอบการปฏิบัติงานบริหารวิชาการ ของสถานศึกษามากขึ้น ทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการมากกว่าผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของบันดล จันท์กุล (2552) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบวิชาการและครูผู้สอนมีความเห็นว่า งาน วิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานที่เป็นปัญหามากกว่าทุก ๆ งานในการบริหารโรงเรียน งานวิชาการจะช่วย พัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียรนัย ดีเดช (2549) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรม ราชานุเคราะห์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารและครูในยุค ปฏิรูปการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน และเนื่องจากบริหารงานวิชาการใน ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารมากขึ้น และครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นครูที่เรียนในหลักสูตรการเรียนการสอน 5 ปี ได้รับการฝึกและอบรมการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการ บริหารงานวิชาการ ทำให้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี จึงมีสภาพการปฏิบัติงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นิศากร ยมหา (2547) พบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ใน พระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน

กลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมากขึ้น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ครูขาดความเอาใจใส่และไม่ได้รับการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างจริงจัง ครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิม ผู้บริหารขาดทักษะในการเข้าชุมชน ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดมลักษณ์ เอ็มโอต (2554) พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีการปฏิรูปการศึกษา ทำให้การพัฒนาโรงเรียนและหน่วยงานที่รองรับระดับเขตพื้นที่ต้องค่อยเป็นค่อยไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของประดับศิลป์ น้ำเพชร (2549) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 - 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ และด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก สถานศึกษาส่วนใหญ่มีคณะกรรมการวิชาการเป็นผู้วางแผนงาน โดยใช้สภาพปัญหาและความจำเป็นของสถานศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนวิชาการ โดยกระจายอำนาจในการรับผิดชอบงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม รองลงมา คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูไม่มีความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ขาดในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดมลักษณ์ เอ็มโอต (2554) พบว่า ปัญหา การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยรัตน์ ล้ำฤทธิ์ (2552) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงสุด คือ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม รองลงมาคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจะต้องมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีความหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียรนัย ดีเดช (2549) พบว่า สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้ร่วมกัน วางแผน กำหนดแนวทางในการพัฒนาทางการศึกษาของสถานศึกษาจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพจริง ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ ครูต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา รองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีการพัฒนา

ครู ตามความเหมาะสม และควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูมีความสามารถในการออกแบบ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ขาดผู้ที่ให้คำแนะนำ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ต้องนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้จริงให้แก่ผู้เรียน ทำให้ครูขาดทักษะในการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้อย่างแท้จริง ตลอดจนขาดการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูต้องจัดทำกระบวนการเรียนรู้ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู ตามความเหมาะสม และควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดมลักษณ์ เอ็มโอด (2554) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา รองลงมา คือ การจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา และครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่เข้าใจในระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา ครูยังวัดผลและประเมินผลนักเรียนด้วยการใช้แบบทดสอบเพียงอย่างเดียว มิได้นำแผนการวัดผล และประเมินผลของแต่ละรายวิชามาใช้ ทำให้การวัดผลและประเมินผลมิได้ประเมินตามสภาพจริง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการกำหนดกฎระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา การจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อรัตดา เกสทอง (2550) และภิญญา รักษาพันธ์ (2551) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา รองลงมา คือ ครูต้องศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูยังไม่เข้าใจในการทำวิจัยอย่างชัดเจน เมื่อได้รับการอบรมการทำวิจัยไม่ลงมือปฏิบัติจริง จึงเป็นเรื่องยากที่จะทำวิจัยเรื่องอื่น ๆ ต่อไป และเพราะความยากของการค้นคว้าเอกสาร หลักการทางทฤษฎีมาประกอบการวิจัย ครูมิได้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานการวิจัยให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้อื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คำปลิว (2549) พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนต้องการส่งเสริมในด้านความรู้ใหม่ ๆ ในการทำวิจัย

3.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ รองลงมา คือ การประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น และศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อย ทำให้การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการไม่เพียงพอ ตลอดจนครูมิได้ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ขาดทักษะในการผลิตสื่อ ใช้สื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ ควรเพิ่มการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น และศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ปาณะจันทน์ และคณะ (2551) พบว่าปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาบดี มณีเสวต (2550) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษร ใจชื่น (2551) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รายข้อวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาการ และประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาการใช้สื่อและนวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสังคมอื่นในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ แก่ ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น และการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากครูให้ความสำคัญกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้น้อย ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกมิได้นำมาเผยแพร่หรือปฏิบัติจริง โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ป่าชายเลน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ แก่ ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น และการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดมลักษณ์ เอ็มโอด (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ บังคม (2550) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการสนับสนุนการไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูทุกคนจัดทำคู่มือ

การจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชา และส่งเสริมชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้มีส่วนได้เสียให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของเกษร ใจชื่น (2551) พบว่า ปัญหาการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ การประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา รองลงมา คือ การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูขาดคำแนะนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้จากผู้นิเทศการศึกษา ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียน ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งขาดมาตรการในการกำกับ ติดตามการนิเทศการศึกษาแก่ครู เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ปัญหาด้านการประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชาวร์ ชั่งกริส (2551) อุดมลักษณ์ เอ็มโอด (2551) ทองหล่อ ปัตถัย และคณะ (2551) ที่พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมสกุล รสชาติ (2548) พบว่า ด้านการนิเทศศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการประสานงานกับศึกษานิเทศก์ และหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ การประสานความร่วมมือการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา รองลงมาคือ การเชื่อมโยงการแนะแนวการศึกษา กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการเรียนการสอน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับเครือข่ายในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษามีได้เชื่อมโยงการแนะแนวการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการแนะแนวศึกษามีค่อนข้างน้อยทำให้ระบบการแนะแนวในสถานศึกษาไม่ชัดเจน และขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการแนะแนวการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ปัญหาด้านการประสานความร่วมมือการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา การเชื่อมโยงการแนะแนวการศึกษา กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการเรียนการสอน และจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษร ใจชื่น (2551) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการแนะแนวค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะเรื่องการแนะแนวการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และความถนัดของผู้เรียน

3.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพ รองลงมาคือ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม

ระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูบางส่วนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน มีภาระงานมาก ครูให้ความสนใจและเอาใจใส่ค่อนข้างน้อย ขาดความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ไม่มีมาตรการในการกำกับ ติดตามการพัฒนางานที่ชัดเจน ตลอดจนขาดการระดมความคิดเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพ รองลงมาคือ การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดมลักษณ์ เอ็มโอด (2554) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้องให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และผู้บริหารให้ความสำคัญและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพศึกษามาก หากโรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะทำให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน จึงทำให้สถานศึกษาละเลยในการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ชำนาญ ท้วมพงษ์ (2550) พบว่า การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มีการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารของโรงเรียนเป็นนิติบุคคล ส่งผลให้บุคลากรของโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองยังไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา งานวิจัยของประเวศ โพนน้อย (2544) พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และกาญจนา นิยมนา (2547) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

4. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีประเด็นที่น่าสนใจต่อไปนี้

4.1 จำแนกตามเพศของเพศชายและเพศหญิง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศหญิงมีบทบาททางด้านการบริหารและเป็นที่ยอมรับทางสังคมมากขึ้น ทำให้เพศหญิงมีปัญหาปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันกับเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คำปลิว (2549) ได้ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 จำแนกตามตำแหน่งของฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูฝ่ายปฏิบัติการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้มากกว่าฝ่ายบริหาร รวมทั้งฝ่ายบริหารมีภาระงานมากทำให้การพัฒนาวิชาการ

การสัมพันธ์กับชุมชนเป็นไปได้อ่อนช้อยยาก ฝ่ายบริหาร มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาการบริหารการศึกษา ส่วนฝ่ายปฏิบัติการสอนบางส่วนกำลังศึกษาต่อทำให้มีความกระตือรือร้นและเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนปัจจุบันวิชาชีพครูมีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีวิทยฐานะ ทำให้ครูมีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คำปลิว (2549) ได้ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องจากครูในยุคนิเทศการศึกษาคือเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน เล็งเห็นความสำคัญของงานวิชาการมากขึ้น จึงต้องวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อม สภาพภูมิศาสตร์อย่างเหมาะสมและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาตลอดจนได้มีโอกาสเรียนรู้ทำความเข้าใจการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้นประสบการณ์การทำงานจึงไม่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนงานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ทำให้ครูต้องเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว และองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ ทองแดง (2548) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภิญา รักษาพันธ์ (2551) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของพนักงานครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ พิเชษฐ์ ส่งสุข (2552) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ธนาวดี มณีเศวต (2550) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านมาตาพุดจังหวัดระยอง พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในด้าน การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมชาย คำปลิว

(2549) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษร ใจชื่น (2551) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อุดมลักษณ์ เอ็มโอด (2554) ศึกษาปัญหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยขาดทักษะในการทำงาน และไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในงานวิชาการเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะจากประสบการณ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรแก่ครู และกำกับติดตามให้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ควรเชิญวิทยากรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้อให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการประชุม ชี้แจงครูเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตามแนวทางการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง เช่น การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน ชิ้นงาน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำวิจัยอย่างถูกต้อง อาจจัดเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจในการปฏิบัติ และสอดคล้องกับวิชา ตลอดจนส่งเสริมให้มีการนำเสนอเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของครูโดยเริ่มจากในสถานศึกษา ภายนอกสถานศึกษา ตามลำดับ
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น เพื่อให้การจัดหา ผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาด้านวิชาการเป็นไปอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และควรจัดอบรมให้ครูได้รับการพัฒนาในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้เพื่อความสะดวกในการใช้งาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ควรสนับสนุนงบประมาณให้แก่สถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้หรือชี้แจงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศการศึกษา เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติหน้าที่และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง หรือเชิญศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มาให้คำแนะนำแก่ครู

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา ควรสรรหาครูแนะแนวโดยตรงเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้ให้บริการแนะแนวแก่ผู้เรียนได้ถูกต้อง และส่งเสริมให้มีการประชุมเพื่อเชื่อมโยงการแนะแนวการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลดีต่อผู้เรียนและสถานศึกษา

9. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนควรกำกับ ติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนในครั้งต่อไป

1. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
2. ควรมีการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องต่อความต้องการในท้องถิ่น
3. ควรมีการวิจัย แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยในการพัฒนาผู้เรียนมีมาตรฐานที่สูงขึ้น
4. ควรมีการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองหรือคณะกรรมการสถานศึกษา